

ORTAÖĞRETİM
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ÇALIŞMA DEFTERİ

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK 12

Ünite

6. ÜNİTE: II. DÜNYA SAVAŞI SONRASINDA TÜRKİYE VE DÜNYA

Konu

- II. DÜNYA SAVAŞI SONRASI TÜRKİYE
- İKİ KUTUPLU DÜNYA VE TÜRKİYE
- 1950'Lİ YILLARDA TÜRKİYE

OGM
MATERYAL

<https://ogmmateryal.eba.gov.tr>

7.
SAYI

ÖN SÖZ

Sevgili Öğrenciler,

Bu çalışma defterinde öğretim süreçleri içerisinde kazandığınız bilgi ve becerileri kullanmanıza olanak tanıyacak çeşitli düzeylerde ve yapılarda etkinlikler bulunmaktadır. Bu etkinliklerle hem okulda işlemiş olduğunuz konuları tekrar etme hem de akademik gelişiminizi izleme imkânı bulacaksınız. Bu amaçla hazırlanan çalışma defterinde yer alan etkinlikler, bilişsel alan basamaklarını içerecek şekilde yapılandırılmıştır.

Çalışma defterinde boşluk doldurma, eşleştirme, çoktan seçmeli, açık uçlu, kısa cevaplı madde tipi etkinliklerinin yanı sıra bil-bul-çöz, kelime avı ve sudoku gibi içeriklerle keyifli vakit geçirmenizi sağlayan etkinlikler de yer almaktadır. Ayrıca “Hatırlıyor muyum?” bölümüyle akademik açıdan öz değerlendirmenizi yapabilecek ve eksik olduğunuz konuları karekodlar aracılığıyla tekrar etme fırsatı bulacaksınız.

Alanında yetkin uzmanlarca titizlikle hazırlanmış olan bu çalışma defteri ile akademik gelişiminize katkı sunmayı amaçlamaktayız. Bu çalışmanın eğitim hayatınızda olumlu yansımalarını görmek dileğiyle...

Hatırlıyor muyum?

Aşağıdaki bilgileri hatırlayıp hatırlamadığınızı ilgili bölüme işaretleyiniz. Puan durumunuza göre aşağıdaki karekodları okutarak konu eksiklerinizi tamamlayınız.

1

1924'te kurulan Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası, kısa bir süre sonra İstiklal Mahkemeleri tarafından kapatıldı.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

2

Atatürk'ün önerisiyle Fethi Bey'in 1930'da kurduğu Serbest Cumhuriyet Fırkası ise yaşanan olumsuz gelişmeler nedeniyle kısa bir süre sonra kendisini feshetmek zorunda kaldı.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

3

1946'ya kadar meclisteki tek parti olan Cumhuriyet Halk Partisi (CHP), 1950'ye kadar iktidarını sürdürdü.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

4

Çok partili siyasi sisteme geçişi sağlayan süreç Dörtlülük Takrir (önerge) ile başladı.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

5

Celal Bayar, Adnan Menderes, Fuad Köprülü ve Refik Koraltan tarafından imzalanan önerge, 7 Haziran 1945'te meclis başkanlığına verildi.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

6

Demokrat Partinin parti programı, CHP'den farklı olarak, "siyasette demokrasi" ile "ekonomik hayatta liberalizm" ilkelerine dayandırıldı.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

Hatırlıyor muyum?

7

Dörtlü Takrir sahipleri tarafından mecliste başlatılan tartışmalar sürerken 18 Temmuz 1945'te iş adamı Nuri Demirağ öncülüğünde Millî Kalkınma Partisi (MKP) kuruldu.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

8

21 Temmuz 1946'da yapılan erken genel seçimde, CHP dışında milletvekili çıkarabilen tek siyasal parti Demokrat Parti oldu.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

9

1946'da yapılan seçim, Türk siyasi tarihinin tek dereceli ve çok partili ilk genel seçimleri oldu.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

10

14 Mayıs 1950'de yapılan seçimler Demokrat Parti'nin zaferiyle sonuçlandı. 27 yıl süren tek parti iktidarının ardından, ilk defa halkın oylarıyla Türkiye'de siyasi iktidar değişmiş oldu.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

11

II. Dünya Savaşı süresince yaşanan ekonomik sıkıntılar ve Demokrat Parti'nin liberalizmi savunması, CHP'nin devletçi ekonomi politikasında değişikliğe gitmesine yol açtı.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

12

II. Dünya Savaşı'ndan sonra Türkiye'de hızlı bir şekilde nüfus artışı yaşandı.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

Hatırlıyor muyum?

13

Hayat standartlarının iyileşmesi ve sağlık alanındaki gelişmeler nüfustaki artışın en temel nedenleri oldu.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

14

Dönemin başlıca edebiyat dergileri; Hisar, Varlık, Mavi, Yeditepe, Pazar Postası, Marko Paşa ve Büyük Doğu'dur.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

15

II. Dünya Savaşı'ndan sonra ortaya çıkan iki süper güçten biri Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'ydi (SSCB).

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

16

II. Dünya Savaşı'ndan sonra Batı Bloku ülkeleri ile Doğu Bloku ülkeleri arasında ekonomik, askerî, ideolojik, siyasi ve kültürel alanlarda büyük çekişmeler yaşanmaya başladı.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

17

Cominform ile SSCB ve komünist rejimler arasında siyasi ve ideolojik bağ sağlandı.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

18

Comecon'un amacı; üye ülkelerde ekonomik gelişmeyi hızlandırmak, bilimsel ve teknik gelişmeye önem vermek ve üye ülkeler arasındaki dayanışmayı sağlamaktır.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

Hatırlıyor muyum?

19

Varşova Paktı'nın kuruluş amacı NATO'ya karşı sosyalist ülkeler arasında dostluk ve askerî yardım sağlamaktır.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

20

Truman Doktrini'nin amacı; SSCB tehdidine karşı Türkiye ve Yunanistan'a askerî yardım yapmaktır.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

21

Marshall Planı, Avrupa ülkelerine her türlü Amerikan malı malzeme ve makine yardımını kapsıyordu.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

22

NATO, SSCB ve komünizmin Avrupa'daki yayılışını engellemek için ABD öncülüğünde savunma amaçlı kurulan birliktir.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

23

II. Dünya Savaşı'nda Japonya teslim olduktan sonra Kore'nin kuzeyini SSCB, güneyini ise ABD denetim altına aldı.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

24

NATO'ya katılma çabasında olan Türkiye, bu savaşta Güney Kore'ye destek vererek Batı Bloku' nun bir parçası olduğunu göstermek istedi.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

Hatırlıyor muyum?

25

Türkiye, Avrupa Konseyini kurulduktan kısa bir süre sonra Yunanistan ve İzlanda ile birlikte Ağustos 1949'da Avrupa Konseyine davet edildi.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

26

Kore Türk Tugayı Komutanlığına Tuğgeneral Tahsin Yazıcı; Piyade Alay Komutanlığına da Celal Dora atandı.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

27

27 Temmuz 1953 Panmunjom Ateşkes Antlaşması ile Kuzey Kore ile Güney Kore arasındaki sınır değişmedi ve 38. enlem sınır çizgisi olarak kabul edildi.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

28

Sinema tarihinde 1950-1960 yılları Yeşilçam Sineması olarak geçmektedir. Tüm dünyada olduğu gibi Jazz (caz) ve Rock'n Roll (rakın rol) gibi müzik türleri bu dönemde Türkiye'yi de etkisi altına aldı.

Hatırlıyorum
2 Puan

☐

Kısmen Hatırlıyorum
1 Puan

☐

Hatırlamıyorum
0 Puan

☐

DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

PUAN

00-36

KONUYU TEKRAR ETMELİSİNİZ

PUAN

37-44

ÇALIŞMALISINIZ

PUAN

45-56

ÇOK İYİ

TOPLAM PUANINIZ

1- 28
arası
maddeler
için karekodu
okutun

Eşleştirme-1

Aşağıda verilen ifadeleri diyagrama yerleştiriniz.

Doğu Bloku'nda
SSCB
Liderliğinde
Atılan Siyasi ve
Ekonomik
Adımlar

Batı Bloku'nda
ABD Liderliğinde
Atılan Siyasi ve
Ekonomik
Adımlar

Marshall Planı

A

COMECON

B

NATO

C

Varşova Paktı

Ç

Molotof Planı

D

Avrupa Ekonomik
Topluluğu

E

Truman Doktrini

F

Kominform

G

Eşleştirme-2

Aşağıda verilen "I.sütundaki ifadelerle II.sütundaki ifadeleri eşleştiriniz.

Soğuk Savaş Dönemi Kültürel Faaliyetler

1 Karanlık Dünya Âşık Veysel'in Hayatı

Muhsin Ertuğrul

A

2 Evvel Zaman İçinde

Memduh Ün

B

3 Halıcı Kız

Atıf Yılmaz

C

4 Kanun Namına

Metin Erksan

Ç

5 Gelinin Muradı

Ömer Lütfi Akad

D

6 Üç Arkadaş

Turgut Demirağ

E

Aşağıda karışık olarak verilen kavramları metinde doğru boşluklara yerleştiriniz.

Çin	Cumhuriyet Halk Partisi	Millî Birlik Komitesi	Celal Bayar	Recep Peker
Batı Bloku	Varşova Paktı	Soğuk Savaş	İngiltere	1950
Avrupa Konseyi	ABD	Molotov Planı	Doğu Bloku	Yugoslavya
Dörtlü Takrir	Demir Perde	Adnan Menderes	1946	COMECON
Churchill	Demokrat Parti	Anıtkabir	Stalin	Türkiye Köylü Partisi
tek dereceli seçim	Etnoğrafya Müzesi	Truman	Cumhuriyetçi Millet Partisi	İşçi Partisi
	Ali Fethi Okyar		açık oy gizli sayım	

1. Celal Bayar, Adnan Menderes, Fuad Köprülü ve Refik Koraltan tarafından imzalanan ..... , 7 Haziran 1945'te meclis başkanlığına verildi.
2. 21 Temmuz 1946'da yapılan erken genel seçimde, Demokrat Parti ..... , yöntemi nedeniyle seçimde usulsüzlüklerin yaşandığını belirtti ve seçim sonuçlarına itiraz etti.
3. ....'da yapılan seçim, Türk siyasi tarihinin tek dereceli ve çok partili ilk genel seçimleri oldu.
4. 16 Şubat ..... 'de TBMM'de yeni seçim yasası ile seçimlerin tek dereceli, gizli oy ve açık sayım esasına göre yapılması kararlaştırıldı.
5. 1950 seçimi sonrasında Demokrat Parti Genel Başkanı ..... cumhurbaşkanı seçilirken hükûmeti kurma görevini de ..... 'e verdi.
6. .... Hükûmeti döneminde devalüasyona gidildi.
7. II. Dünya Savaşı'ndan sonra ABD'nin başını çektiği ..... ülkeleri ile SSCB'nin önderliğinde ..... oluştu.
8. .... kavramını ilk kez ABD'li devlet adamı Bernard Baruch 17 Nisan 1947'de yaptığı bir konuşmada kullanmıştır.
9. SSCB ve uydu devletleri, aralarındaki ekonomik ilişkileri ve iş birliğini sıklaştırmak için ..... doğrultusunda ikili ticaret sistemleri kurdular.
10. ....'nin kuruluş amacı, her alanda üye ülkeler arasında güven oluşturup iş birliği sağlamaktır.
11. ...., Marshall Planı ve Avrupa Ekonomik İşbirliği Örgütüne karşı SSCB öncülüğünde kuruldu.
12. .... NATO'yu varlığına tehdit olarak gören SSCB öncülüğünde kuruldu.
13. SSCB'nin girişimleri ve yayılmacı tutumu karşısında ..... Uzak Doğu'da, Doğu Akdeniz'de ve Orta Avrupa'da harekete geçti.
14. ABD'nin SSCB karşısındaki gücü nedeniyle ..... , Avrupa'daki üstünlüğünü ABD'ye bıraktı.
15. Soğuk Savaş Dönemi liderleri İngiltere Başbakanı ..... ABD Başkanı, SSCB lideri ..... 'dir.
16. 1953'te Atatürk'ün naaşı geçici olarak konulduğu ..... 'nden alınarak törenle ebedi istirahatgâhı olan ..... 'e nakledildi.
17. 2 Mayıs 1954'te yapılan genel seçimlere ..... , ... , ... ve ..... katıldı.
18. 27 Mayıs 1960'ta ..... adlı bir cunta yapılanması, Türk Silahlı Kuvvetler adına millî iradeyi hiçe sayarak ülke yönetimine el koydu.

Aşağıda yer alan çoktan seçmeli soruları cevaplayınız.

1. ABD Başkanı Harry S. Truman 12 Mart 1947'de Truman Doktrini'ni ilan etti. Amerikan Kongresinde; SSCB tehdidine karşılık Yunanistan'a 300 milyon, Türkiye'ye de 100 milyon dolarlık yardımın yapılması kabul edildi.

ABD'nin, Truman Doktrini ile;

- I. komünizmin yayılmasını engellemek,
- II. ekonomik ve siyasal hâkimiyetinin genişlemesini sağlamak,
- III. Doğu Bloku ile iş birliği sağlamak

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmek istediği söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

2.

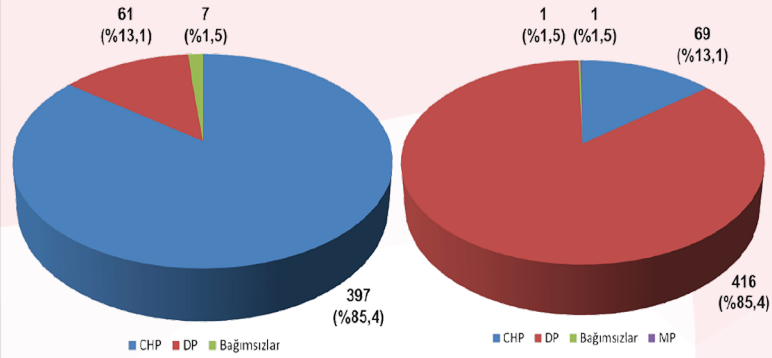

NATO, 4 Nisan 1949'da 12 devletin katılımıyla kuruldu. Kore Savaşı'nın başlaması ile Türkiye'nin Birleşmiş Milletler Komutanlığı emrine 4.500 kişilik kuvvet göndermesi Türkiye'nin NATO'ya üyeliğe kabulünde olumlu bir etki yaptı. Türkiye'nin NATO'ya kabul edilmesini sağlayan bir başka gelişme ise SSCB'nin nükleer silah edinmesi oldu. 1949'da SSCB, atom silahına sahip olduğunu resmen açıkladı. ABD, SSCB'nin olası bir nükleer saldırısına karşılık verebilmek için SSCB'ye yakın bölgelerde askeri üslere ihtiyacı olduğunu düşünüyordu. Bunun için de Türkiye'nin NATO'ya alınmasını istedi. 22 Ekim 1951'de Türkiye ile Yunanistan'ın NATO'ya katılımını sağlayan protokol imzalandı. TBMM, 18 Şubat 1952'de Kuzey Atlantik Antlaşması ve Protokolü'nü onaylayınca Türkiye NATO'ya resmen katıldı.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Türkiye, NATO'nun kurucu üyelerinden biridir.
- B) ABD'nin, Türkiye'de üs ihtiyacı ortaya çıkmıştır.
- C) ABD, SSCB'yi güvenliği için tehdit olarak görmüştür.
- D) Türkiye, Kore Savaşı'na katılmıştır.
- E) Türkiye, ABD ile iş birliği gerçekleştirmiştir.

3.

1946 milletvekili genel seçim sonuçları

1950 milletvekili genel seçim sonuçları

Verilen grafiklere göre,

- I. Tek dereceli seçim sistemine geçilmiştir.
- II. 1950 seçimleri Demokrat Partiyi (DP) iktidara taşımıştır.
- III. 1946 seçimlerinde iki parti meclise girmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

1973'te meydana gelen ve Yom Kippur Savaşı olarak adlandırılan Arap-İsrail Savaşı, 1967 savaşının bir devamı niteliğindedir. Bu savaşta Mısır öncülüğünde Arap devletlerinin oluşturduğu askerî ittifak, İsrail'e sürpriz bir saldırı başlattı. Taraflar, BM Güvenlik Konseyinin çatışmayı durdurma çağrısını dikkate alarak savaşı sonlandırdılar. 1974'te kesin ateşkes sağlandı. İsrail'in Mısır ve Suriye sınırına BM Barış Gücü askerlerinin yerleştirilmesi kabul edildi. 1973 Arap-İsrail Savaşı sonunda Arap ülkeleri, İsrail'i destekleyen Batı ülkelerine karşı petrol fiyatlarını bir siyasi güç olarak kullanma kararı aldı. Petrol krizinin başlangıcında endişelenen Batı ülkeleri, yükselen petrol fiyatlarını sanayi ve teknoloji ürünlerine yansıtarak kısa sürede bu ekonomik durumu dengelediler.

Verilen bilgiler dikkate alındığında Yom Kippur Savaşı ile ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisine ulaşılabilir?

- A) İlk Arap-İsrail savaşı olduğu
- B) İsrail'in kaybettiği toprakları geri almak istediği
- C) İsrail Devleti'nin temelini atıldığı
- D) Batılı ülkelerin Arapları desteklediği
- E) Petrol fiyatlarını yükseltme girişiminin amacına ulaşamadığı

5.

Blok	Kuruluşun Adı
Doğu Bloku	Varşova Paktı
Doğu Bloku	COMECON
Doğu Bloku	COMINFORM
Batı Bloku	NATO
Batı Bloku	Avrupa Konseyi
Batı Bloku	Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu

II. Dünya Savaşı sonrası Doğu Bloku ve Batı Bloku tarafından kurulan yukarıdaki kuruluşlardan hangilerinin etkinlik sahası askerî alandadır?

- A) COMECON - NATO
- B) COMINFORM - Avrupa Konseyi
- C) COMECON - Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu
- D) Varşova Paktı - NATO
- E) NATO - Avrupa Konseyi

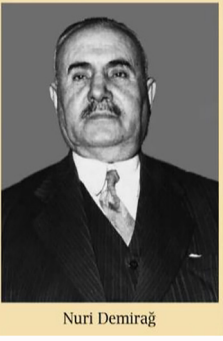
6.

Çiftçi Topraklandırma Kanunu görüşmeleri esnasında demokrasi ve değişim talebi ile verdikleri "Dörtlü Tahrir" önergesi ile CHP'den kopan ve DP'nin temelini atan siyasetçiler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Celal Bayar
- B) Fuat Köprülü
- C) Hasan Polatkan
- D) Adnan Menderes
- E) Refik Koralan

7.

Nuri Demirağ

II. Dünya Savaşı'ndan sonra Nuri Demirağ öncülüğünde kurulan ilk muhalefet partisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Demokrat Parti
- B) Millî Kalkınma Partisi
- C) Millet Partisi
- D) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası
- E) Serbest Cumhuriyet Fırkası

8.

II. Dünya Savaşı'ndan sonra savaştan galip çıkmış iki büyük devlet ve bu devletlerin çevresinde kümenmiş küçük devletler arasında ekonomik, askerî, ideolojik, siyasi ve kültürel alanlardaki büyük çekişmelerin yaşandığı tarihsel döneme verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Soğuk Savaş
- B) Asimetrik Savaş
- C) Akustik Savaş
- D) Sıcak Savaş
- E) Nükleer Savaş

9.

Marshall Planı, II. Dünya Savaşı sonrasında yürürlüğe konmuş ABD kaynaklı bir ekonomik yardım paketidir.

ABD'nin özellikle Batı Avrupa'daki devletlere yönelik bu yardımları ile;

- I. Avrupa'yı ekonomik ve siyasi anlamda bütünleştirmek,
  - II. Avrupa'da ekonomik refahı yükseltmek,
  - III. komünizmin yayılmasına engel olmak
- amaçlarından hangilerini hedeflediği söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

10. Soğuk Savaş Dönemi'nde SSCB'nin liderliğini yaptığı teşkilatlar arasında;

- I. Varşova Paktı,
- II. COMECON,
- III. COMINFORM

verilenlerden hangilerinin yer aldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

11. Çevreleme Politikası ABD'nin SSCB'ye karşı izlediği askerî, ekonomik ve diplomatik unsurları içeren dış politika stratejisidir. ABD'nin "Çevreleme Politikası" nı amaç edinmesinin sebepleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Komünizmin yayılmasını engellemek
- B) SSCB'nin genişlemesine mani olmak
- C) ABD'nin güvenliğini sağlamak
- D) ABD'nin etkinliğini dünyada artırmak
- E) Dünya barışına katkı sunmak

12. Rekabet halindeki ideolojik ve siyasal bloklara girmemeyi öngören ve söz konusu oluşumların dışında kalarak alternatif bir siyasal anlayışı oluşturmayı amaç edinen uluslararası ilişkiler terminolojisindeki kavramın ismi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İtilaf Bloku
- B) İttifak Bloku
- C) Bağlantısızlar Bloku
- D) Mihver Bloku
- E) Müttefik Bloku

13. 1949'da SSCB, Polonya, Bulgaristan, Çekoslovakya, Macaristan ve Romanya tarafından kurulan bu teşkilatın amacı üye ülkeler arasında ekonomik gelişmeyi hızlandırmak, bilimsel ve teknik gelişmeye önem vermek ve üye ülkeler arasındaki dayanışmayı sağlamaktır.

Buna göre sözü edilen teşkilat, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) NATO
- B) Avrupa Birliği
- C) COMECON
- D) SEATO
- E) ASEAN

14.

ABD Başkanı Harry S. Truman 12 Mart 1947'de Avrupa'yı desteklemek ve güçlendirmek için Truman Doktrini'ni ilan etti.

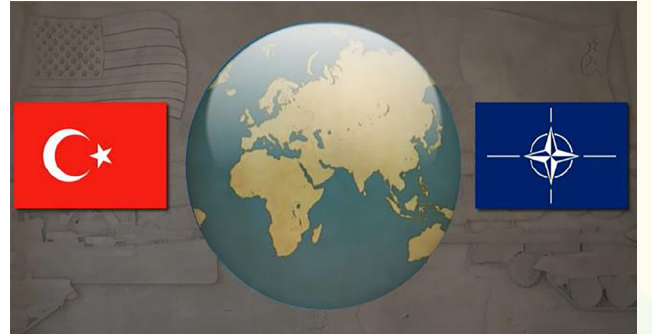
ABD, Truman Doktrini ile;

- I. SSCB'nin yayılmasını engellemek,
- II. ABD'nin ekonomik ve siyasal hâkimiyetini genişletmek,
- III. SSCB tehdidine karşı Türkiye ve Yunanistan'a askerî yardım yapmak

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmek istemiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

15.

Demokrat Parti iktidarı döneminde alınan kararla Türkiye 1952 yılında NATO'ya üye olmuştur.

Türkiye'nin bu kararı almasının nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Sovyet tehdidi
- B) Batılılaşma isteği
- C) Birleşmiş Milletlere üye olma arzusu
- D) Siyasi, diplomatik ve askerî yalnızlıktan kurtulma düşüncesi
- E) Toprak bütünlüğünü koruma düşüncesi

16. Türkiye'nin Soğuk Savaş Dönemi'nde üye olduğu uluslararası kuruluşlar arasında;

- I. Avrupa Konseyi,
  - II. Avrupa Ekonomik Topluluğu,
  - III. COMECON
- yukarıdakilerden hangileri yer alır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

17. Türkiye'nin 1952'de Kuzey Atlantik Paktına kabul edilmesini;

- I. Kore'ye asker gönderilmesi,
  - II. SSCB'nin nükleer silah edinmesi,
  - III. Avrupa Konseyine üye olunması
- gelişmelerinden hangilerinin kolaylaştırdığı söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

18.

II. Dünya Savaşı sadece cephede değil cephe gerisindeki sivillerin de hayatını kaybettiği bir savaş olmuştur. Hava saldırıları, karne uygulaması, işgal edilen ülkelerin talan edilmesi, sivil esirlerin öldürülmesi, verem, tifüs gibi hastalıkların yayılması ayrıca Nazilerin üstün ırk yaratma gayesiyle engellileri, Yahudileri, Romanları, Sintileri, ten rengi farklı olanları toplama kamplarında yok etmeleri neticesinde 60 milyona yakın kişi hayatını kaybetmiştir.

Yukarıdaki paragrafta II. Dünya Savaşı'nın daha çok hangi yönü vurgulanmıştır?

- A) Sosyal   B) Ekonomik   C) Siyasi
D) Askerî   E) Hukuki

19.

SSCB'nin tehditlerine karşılık 4 Nisan 1949'da on iki Batılı ülke arasında kısa adı ile NATO (North Atlantic Treaty Organization) olan Kuzey Atlantik İttifakı kuruldu.

Aşağıdakilerden hangisi bu ittifakın kurucu ülkeleri arasında yer almaz?

- A) Lüksemburg
B) Danimarka
C) İngiltere
D) Türkiye
E) ABD

20. I. Ekonomik sorunlar

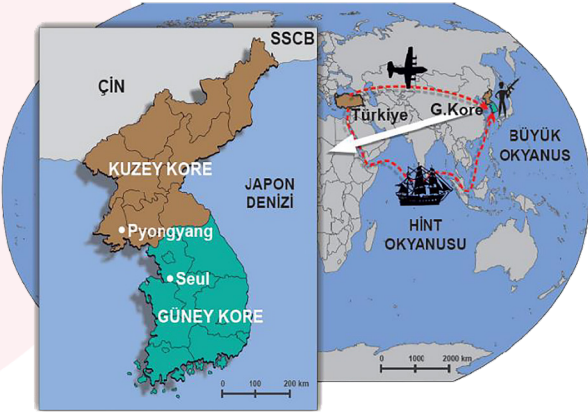
II. Güvenlik endişesi

III. Modernleştirme sürecini devam ettirme isteği

Türkiye'nin Soğuk Savaş Dönemi'nde Batı Bloku 'ndan yana tavır almasında yukarıdakilerden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

21.

Türkiye, çevresinde ve Dünya'da meydana gelen birçok olaya karşı sessiz kalmamıştır. Ayrıca dâhil olmuş olduğu ittifaklar gereği de askeri faaliyetlere katılmıştır.

Buna göre Türkiye'nin Soğuk Savaş Dönemi'nde aşağıdaki savaşlardan hangisine ilk kez asker gönderdiği söylenebilir?

- A) Kore Savaşı
B) Kosova Savaşı
C) Vietnam Savaşı
D) Irak - İran Savaşı
E) Afganistan Savaşı

22. Türkiye'de, II. Dünya Savaşı'ndan sonra birçok alanda yaşanan değişim, kültürel alanda da kendisini göstermiştir. Bu değişim iç ve dış sebeplerin etkisiyle gelişmiş ve yayılmıştır. Ülkenin refah seviyesinde de belirgin bir yükselme olması ile birlikte sanatsal çalışmalarda da ilerleme olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de II. Dünya Savaşı'ndan sonra görülen sosyal ve kültürel hayattaki değişimlerden biri değildir?

- A) Edebi hareketlerden Hisarcılar Grubu ve İkinci Yenicilerin ortaya çıkması
B) Jazz ve Rock'n Roll gibi müzik türlerinin Türkiye'yi etkisine alması
C) Yeşilçam Sineması'nın başarılı filmlere imza atması
D) Dil ve Tarih, Coğrafya Fakültesinin açılması
E) Devlet Tiyatrolarının Kuruluşu Hakkında Kanun'un çıkarılması

23. Aşağıdakilerden hangisi II. Dünya Savaşı'ndan sonra Türkiye'de ekonomi alanında görülen gelişmelerden biri değildir?

- A) Petrol Ofisinin kurulması
B) Yabancı Sermaye Yatırımlarını Teşvik Kanunu'nun çıkarılması
C) Makine Kimya Endüstri Kurumu Genel Müdürlüğü'nün kurulması
D) Geleneksel tarım uygulamalarından modern tarıma doğru geçişin sağlanması
E) Türkiye Sınai Kalkınma Bankasının kurulması

24. Aşağıdaki devlet adamlarından hangisi Demokrat Parti döneminde Cumhurbaşkanlığı görevi yürütmüştür?

- A) Adnan Menderes
B) Refik Koralan
C) Cevdet Sunay
D) Celal Bayar
E) Cemal Gürsel

25. II. Dünya Savaşı'ndan sonra yaşanan gelişmelerle ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

- A) NATO, SSCB tehditlerine karşılık 1949 yılında kurulmuştur.
- B) NATO'nun kurulmasından sonra bu teşkilata karşı Doğu Bloku'nda Varşova Paktı kurulmuştur.
- C) Türkiye NATO'ya üye olduktan sonra Kore'ye asker göndermiştir.
- D) Türkiye ve Yunanistan 1952'de NATO'ya katılmıştır.
- E) NATO, üye devletlerin askerî ittifakı dışında siyasi, ekonomik ve sosyal alanlarda da iş birliği içerisinde olmalarını amaçlamıştır.

26. Truman Doktrini ABD Başkanı Harry Truman tarafından Sovyet tehdidine karşı hazırlanmış plandır.

Truman Doktrin' in ilanının doğurduğu sonuçlar arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Yunan iç savaşının seyrini değiştirmiştir.
- B) Batı dünyasının liderliği ABD'ye geçmiştir.
- C) SSCB - ABD mücadelesi resmiyet kazanmıştır.
- D) Türkiye Milletler Cemiyetine üye olmuştur.
- E) Doğu Avrupa ve Balkanlardaki bölünmeyi daha kesin çizgilerle ortaya koymuştur.

27. Türkiye'de 1950'li yıllarda yaşanan gelişmeler ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğru değildir?

- A) 1950 seçimleriyle başlayan Demokrat Partinin iktidarı kesintisiz olarak on yıl devam etmiştir.
- B) Köy Enstitüleri 1954'te öğretmen okullarına dönüştürülmüştür.
- C) Ezanın Türkçe okunması uygulamasına 16 Haziran 1950'de son verilmiştir.
- D) 1953'te Atatürk'ün naaşı törenle Anıtkabir'e nakle edilmiştir.
- E) Devletçi ekonomiye geçiş yapılmıştır.

28.

II. Dünya Savaşı'ndan sonra Türkiye, 1945'te çok partili hayata geçmiştir. Bir yıl sonra yapılan 1946 seçimlerinde Demokrat Parti, Cumhuriyet Halk Partisine karşı seçimlere girmiştir. Ancak bu seçimde "açık oy, gizli sayım" uygulaması yapılmıştır.

Buna göre;

- I. Ülkemizde henüz demokratik kuralların tam anlamıyla oturmadığı,
  - II. siyasi hakların doğrudan kullanımının gerçekleşmediği,
  - III. 1946 seçimlerinin tüm halkı memnun ettiği
- çıkartımlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

29. Türkiye'de II. Dünya Savaşı'ndan sonra birçok alanda yaşanan değişim, kültürel alanda da kendisini göstermiştir. Bu değişim iç ve dış sebeplerin etkisiyle gelişmiş ve yayılmıştır. Ülkenin refah seviyesinde de belirgin bir yükselme olması ile birlikte sanatsal çalışmalarda da ilerleme olmuştur.

Bu dönem içerisinde aşağıdaki gelişmelerden hangisinin Türkiye'de görüldüğü söylenemez?

- A) Edebi hareketlerden Hisarcılar Grubu ve İkinci Yenicilerin ortaya çıkması
- B) Caz ve Rock and Roll gibi müzik türlerinin Türkiye'yi etkisine alması
- C) Batı sinemasının izlerinin Türk sinemasında görülmeye başlaması
- D) Cannes Film Festivali'nde en iyi yönetmen ödülünün alınması
- E) Köyden kentlere göçün başlaması

Aşağıdaki soruları verilen metin ve tablodan hareketle cevaplayınız.

DÜNYA'DA SAVAŞ, TÜRKİYE'DE EKONOMİK SIKINTILAR

Türkiye'de Yıllara Göre Traktör ve Biçerdöver Sayısı		
Yıllar	Traktör Sayısı	Biçerdöver Sayısı
1940	1066	57
1948	1750	994
1952	31415	3222
1957	44144	6523
1962	43747	6072
Feroz Ahmed, Demokrasi Sürecinde Türkiye, 1945-1980, s.147		

Memet: "Ne var elde." dedi

Sarı: "Hepsi gitti bir ben kaldım. Ben de gidiyordum ya, usta bu işe yarar dedi. Ben şoför olacağım. Yanında çalışıyorum ustanın."

Memet: "Sarı öküz?" dedi.

Sarı: "Öküzlerin hepiciğini sattı Ağa. Senin sarı öküz var ya, onunla mor öküzü de kurban kesti. Şu makine var ya şu kocaman, ona biçerdöver derler, Ağa onu getirdiği gün sarı öküzlen mor öküzü tekerleğinin dibinde kurban kesti. Kanını tekerin dibine akıttı. Yaa, sarı öküzü kurban etti makinaya..."

Memet düşündü kaldı.

Sarı: "Bu var ya hem biçer hem döver, hem çuvala doldurur verir eline. İş kalmadı gayrı. Irgadın bini gelip bini gidiyor her gün. Adamın yüreği parça parça oluyor hallerine... Bizim usta bir yanıyor bunlara... Bizim ustanın çok yüreği acıyor ırgat milletine."

Yaşar Kemal, Hüyükteki Nar Ağacı, s.20

Aşağıdaki soruları verilen metin, tablo ve görsellerden hareketle cevaplayınız.

HALKIN OYU İLE DEĞİŞEN İKTİDAR

1946 YILI

Celal Bayar, Adnan Menderes, Fuat Köprülü ve Refik Koralan 7 Ocak 1946'da Demokrat Parti'yi (DP) kurdular. Cumhuriyet Halk Partisi'nden (CHP) ayrılanlar Demokrat Parti'yi kurarak Türkiye'nin siyasal yaşamında yeni bir döneme damga vurdular. 5 Haziran'da milletvekili seçim kanunu değiştirilerek tek dereceli seçim esasına geçildi. Ardından genel seçimin erkene alınması kararlaştırıldı. Kuruluşundan o güne kadar sadece altı ay geçmiş bulunan DP aslında seçime hazır değildi. Yeni muhalefet partisi 16 ilde seçime katılmadığı gibi, toplam 465 milletvekili seçilecekken sadece 273 aday gösterebildi. DP kurucularının seçimi kazanmalarını garanti altına almak için, bu kişiler birden çok seçim bölgesinden aday gösterildiler. 21 Temmuz 1946'daki seçimler adli denetim dışında, açık oy, gizli sayımla ve çoğunluk sistemi esasına göre yapıldı. 465 milletvekilliğinden 395'ini alan CHP büyük bir seçim zaferi kazandı. DP meclise sadece 66 milletvekili sokabildi. Ayrıca 4 bağımsız aday da seçimi kazandı.

14 Mayıs 1950 Genel Seçim Sonuçları

Partiler	Oy Oranı %	Milletvekili
DP	55.2	416
CHP	39.6	69
MP	4.6	1
Bağımsızlar	0.6	1
Toplam	100	487

1. Yukardaki tabloda yer alan bilgilerden hareketle 1950 seçimlerinde alınan oy oranı ile kazanılan milletvekili sayıları kıyaslandığında nasıl bir çıkarımda bulunulabilir?

---

2. 1950 seçimlerinin Türk demokrasi tarihi açısından önemini değerlendiriniz.

---

3. Verilen görsellerdeki seçim afişlerini dikkate alarak 1950 seçimlerinde siyasi partilerin seçmenlerini etkileme yöntemlerine dair nasıl bir çıkarımda bulunabilirsiniz?

---

4. Okul başkanlığına aday olsaydınız seçim sloganınız ne olurdu?

Aşağıdaki soruları metin ve görselden hareketle cevaplayınız.

GÖÇ VE KENTLEŞME

Nüfus yoğunluğu fazla ve nüfusun büyük oranının köylerde yaşadığı ülkelerde ekilebilir sınırlı toprak üzerinde artan nüfusun yaşamını sürdürabilmesi zorlaşmaktadır. Bu tip ülkelerde şehirlere göç bir olgu olarak ortaya çıkmaktadır. Türkiye de bu süreci temelde tarımsal alandaki makineleşmenin bir sonucu olarak 1945 yılından itibaren yaşamaya başlamıştır. Makineleşmenin dışında; ekilebilir arazilerin üst sınıra kadar ulaşmış olması, yeni tarım arazisi açma imkânlarının yok oluşu, toprakların aile içinde bölünerek sahiplerine yetmeyecek miktarlara düşmesi, nüfusun artış göstermesi, radyonun yaygınlaşması, yol yapımının artışı sonrasında köyün dış dünyaya açılması, sosyal güvenlik anlayışındaki gelişmeler ve şehrin cazip yönleri de köyden kente göçün önemli nedenleri arasına girmiştir. 1945 yılında % 18.3 olan kentleşme oranı, 1950 yılında % 18.5 olmuştur. Göçlerin yöneldiği şehirler içerisinde Ankara, İstanbul, İzmir ve Adana ön plana çıkmıştır ve bu illere göçen insanlar sanayi kuruluşları çevresinde bir gecekondulaşma sürecini de başlatmıştır. 1945 yılında kentleşme oranının en fazla olduğu bölge %36.4 ile Marmara Bölgesi'dir. En düşük kentleşme oranı ise % 6.9 ile Doğu Karadeniz Bölgesi olmuştur. 1950 yılında ise en az ve en fazla kentleşme bölgeleri yine aynı kalmıştır.

1. 1945 yılından itibaren köyden kente yapılan göçlerin sosyal ve ekonomik sebepleri hakkında neler söylenebilir?

.....

.....

.....

2. Demokrat Parti döneminde tarımda makineleşmenin artmasının iç göçler üzerindeki etkisi sizce nasıl olmuştur?

.....

.....

.....

3. Köyden kente göçlerin meydana getirdiği değişimleri aşağıda verilen altı şapka düşünme tekniğini kullanarak değerlendiriniz.

	Beyaz Şapka: Tarafsız şapkadır. Görüşülen konu ile ilgili net bilgi ve raporlar ortaya konur.	....
	Kırmızı Şapka: Duygusal şapkadır. Konu ile ilgili kişilere hiçbir dayanağı olmadan, sezgi, fikir ve duygularını söyleme fırsatı verir.	....
	Sarı Şapka: İyimser şapkadır. O işin avantajları ortaya konulur.	....
	Siyah Şapka: Kötümser şapkadır. Eleştiri, olumsuz görüşler ile görüşülen konunun riskleri, gelecekte doğuracağı problemler ortaya çıkar.	....
	Yeşil Şapka: Yenilikçi şapkadır. Konuyla ilgili alternatifler ve yeni yaklaşımlar araştırılır.	....
	Mavi Şapka: Serinkanlı şapkadır. Anlatılan tüm görüşleri toparlayarak konunun bütün yönleri ile anlaşılmasını sağlar.	....

Aşağıdaki soruları verilen metinden hareketle cevaplayınız.

ŞEKİLLENEMEYEN ORTADOĞU

Görsel 1 : Filistin Bayrağı

Görsel 2 : İsrail Bayrağı

Yahudilerin Filistin'de bir vatana sahip olma faaliyetleri 19. yüzyılın sonlarında Rusya'da ortaya çıkan Yahudi aleyhtarlığı (Anti-Semitizm) karşısında, Rusya'da yaşayan Yahudilerin Filistin'e göç etmek zorunda kalmaları ile hız kazanmıştır. Dünya Siyonist Teşkilatı'nın ilk başkanı ve kurucusu Herzl, Padişah II. Abdülhamid ile 1896-1902 yılları arasında yaptığı görüşmelerde Filistin'e yerleşme müsaadesi almaya çalışmış fakat amacına ulaşamamıştır.

I. Dünya Savaşı'ndan sonra bu bölge Osmanlı Devleti'nin elinden çıkıp İngiliz mandası haline gelince, Filistin bölgesine Yahudi göçleri başlamıştır. 1933'te Almanya'da Yahudilere karşı Nazi baskısı artınca Filistin'e yapılan göçler artmış, bunun sonucunda Arap-Yahudi çatışmaları daha da şiddetlenmiştir. II. Dünya Savaşı'ndan sonra İngiltere 1948 yılında bölgeden çekilme kararı almış, çekilmeden bir gün önce 14 Mayıs 1948'de İsrail Devleti'nin kurulduğu ilan edilmiştir. Bu gelişme üzerine Arap devletleri İsrail'e savaş açmış, savaş sırasında bir milyona yakın Filistinli çevre ülkelere sığınmak zorunda kalmıştır. 1. Arap-İsrail Savaşı'nda Araplar, kendilerinden çok az sayıda olan İsrail ordusuna yenilmiştir. Bu savaşta İsrail, Filistin topraklarının %75'ini ele geçirmiştir. Bu savaş ve sonucunda imzalanan antlaşmalar, bölgede kalıcı barışı sağlayamadığı gibi günümüze kadar devam eden sorunların da başlangıcını oluşturmuştur.

Turgay Murat, İsrail Devleti'nin Kuruluşu ve Türk Basınına Yansımaları (Kısaltılarak alınmıştır.)

1. Arap-İsrail savaşlarının temel nedenleri neler olabilir?

---

2. İsrail Devleti'nin kuruluşu, günümüzde yaşanan hangi sorunların doğmasına neden olmuştur?

---

3. Sizce Filistin-İsrail bölgesinde kalıcı barışı sağlamak mümkün müdür? Neden?

Doğu ve Batı Bloku'nda Atılan Siyasi ve Ekonomik Adımlar

TANILAYICI DALLANMIŞ AĞAÇ

Aşağıda birbirleri ile bağlantılı Doğru/Yanlış ifadeler içeren Tanılayıcı Dallanmış Ağaç tekniğinde bir bilgi verilmiştir. İlk cümleden başlayarak her doğru (D) ya da yanlış (Y) cevabınıza göre çıkışlardan sadece birini işaretleyiniz.

Doğu Bloku'nda SSCB Liderliğinde Atılan Siyasi ve Ekonomik Adımlardan biride COMECON'dur.

(D)

(Y)

SSCB, ABD'nin Marshall Planı'na karşı komünist ülkelerin ekonomik dayanışmasını sağlamak için kurdu.

(D)

(Y)

Avrupa'da mal, iş gücü, hizmet ve sermayenin serbest dolaştığı bir ortak pazarın kurulmasını amaçlar.

Sovyet karşıtı Avrupa ülkeleri ile mücadele etmek için Dışişleri Bakanı Molotof tarafından kurulması önerildi.

(D)

(Y)

1.Çıkış

2.Çıkış

☐
☐

(D)

(Y)

3.Çıkış

4.Çıkış

☐
☐

ABD'nin Avrupa'daki yayılımını engellemek için savunma amaçlı kurulan birliktir.

(D)

(Y)

5.Çıkış

6.Çıkış

☐
☐

Türkiye'nin de dahil olduğu 16 Avrupa devletini kapsayan bir plandır.

(D)

(Y)

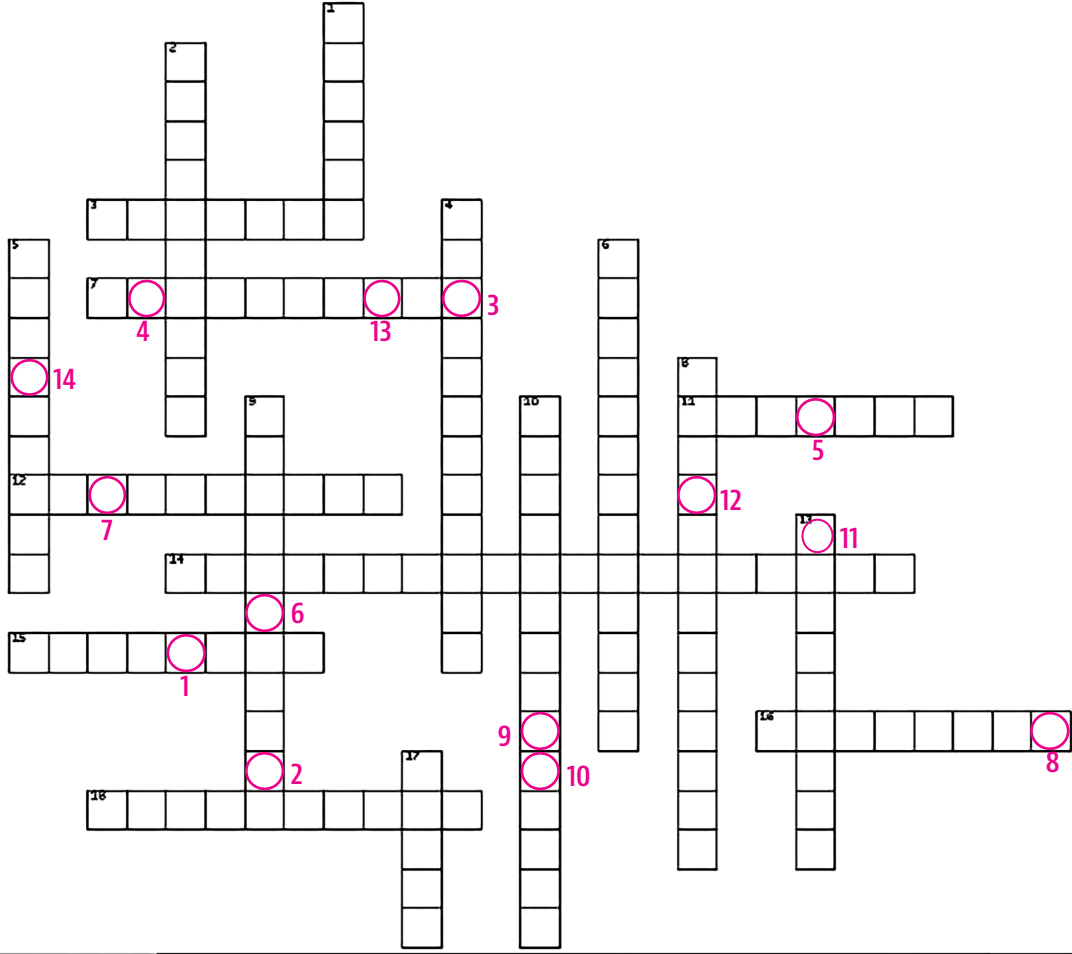
7.Çıkış

8.Çıkış

☐
☐

Aşağıdaki bulmacayı çözerek anahtar kelimeyi bulunuz.

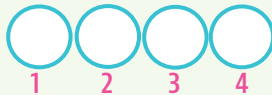
SOLDAN SAĞA

3. Doğu Bloku ülkeleri arasında askerî alanda iş birliği yapmak amacıyla kurulan pakt.
7. Demokrat Parti'nin ilk genel başkanı.
11. Belirli bir konunun ilke ve kurallar bütünü.
12. Türkiye'nin NATO'ya katılma sürecinde dönüm noktası olan olay.
14. 27 Mayıs 1960'ta millî iradeyi hiçe sayarak ülke yönetimine el koyan cunta yapılanması.
15. 14 Mayıs 1950'de yapılan seçimleri kazanan parti.
16. Geçerli oyların çoğunluğunu kazanan adayın milletvekili seçildiği seçim sistemi.
18. Truman Doktrini ile Türkiye ile birlikte yardım alan Avrupa ülkesi.

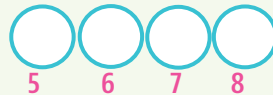
YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. Avrupa Konseyi'nin kurulduğu antlaşma.
2. Demokrat Partinin benimsediği ekonomi modeli.
4. 1945'te bir grup CHP milletvekili tarafından meclise verilen önerge.
5. Türk sinema tarihinin ilk uzun metrajlı renkli filmi.
6. Temmuz 1945'te Nuri Demirağ tarafından kurulan ilk muhalefet partisi
8. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin 10. Başbakanı.
9. Ulusal paranın yabancı paralar karşısındaki değerinin düşürülmesi.
10. Türk tiyatrosunun batılı anlamda kurucusu olarak kabul edilen oyuncu ve yapımcı.
13. 1950 sonrası köyden kente göçün sonucunda şehirlerde artan izinsiz yapı.
17. Edebiyatta Orhan Veli, Melih Cevdet Anday ve Oktay Rıfat'ın oluşturduğu akım.

ANAHTAR KELİME

1 2 3 4

5 6 7 8

9 10 11 12 13 14

Aşağıdaki bulmacayı çözerek anahtar kelimeyi bulunuz.

Bernard Baruch

KAVUSSOQAG

Kutuplaşma

ALBLOKMA								

Parti

DIENRGJPIRIA

Milletvekili

EMNGECSEIL

Öğretmen

NRTISEDOYDOTIL

AET

APÖUKLPEDMKTOLGUAUVNUR

KIT

11ETKAKTSLMIAJAKSTDU

Köle

UINNVL34GRKTAITÜLYZSTÜÆETAK

OECD

[illegible]

IMF

A I L S N R A A P A L S U F U R R O U																	

Batı Bloku

AYUMRON

Önergie

TTLRROKUAID											

İkinci Yeni

AYCESRLMAJE

Maviciler

ITANAMALIT

Ömer Lütfi Akad

NAKYLAINAN

ANAHTAR KELİME

EŞLEŞTİRME-1

Batı Bloku'nda ABD Liderliğinde Atılan Siyasi ve Ekonomik Adımlar : Truman Doktrini – Marshall Planı – Avrupa Ekonomik Topluluğu – NATO

Doğu Bloku'nda SSCB Liderliğinde Atılan Siyasi ve Ekonomik Adımlar : Kominform – Molotov Planı – COMECON – Varşova Paktı

EŞLEŞTİRME-2

- Ç
- E
- A
- D
- C
- B

BOŞLUK DOLDURMA

1. Dörtlü Takrir	12. Varşova Paktı
2. Açık oy gizli sayım	13. ABD
3. 1946	14. İngiltere
4. 1950	15. Churchill, Truman, Stalin
5. Celal Bayar / Adnan Menderes	16. Etnoğrafya Müzesi, Anıtkabir
6. Recep Peker	17. Demokrat Parti, Cumhuriyet Halk Partisi, Cumhuriyetçi Millet Partisi, Türkiye Köylü Partisi, İşçi Partisi
7. Batı Bloku / Doğu Bloku	18. Millî Birlik Komitesi
8. Soğuk Savaş	
9. Molotov Planı	
10. Avrupa Konseyi	
11. COMECON	

ÇOKTAN SEÇMELİ

1. C	11. E	21. A
2. A	12. C	22. D
3. D	13. C	23. A
4. E	14. E	24. D
5. D	15. C	25. C
6. C	16. A	26. D
7. B	17. C	27. E
8. A	18. A	28. C
9. E	19. D	29. D
10. E	20. E	

AÇIK UÇLU

1. Tarım alanında makinelerin etkinliği artmıştır.

2. İşsizlik artar

Köyden şehirlere göç başlar

Plansız şehirleşme ortaya çıkar

3. Üretim verimliliğinde artış görülür.

Zaman tasarrufu sağlanır.

Yeni iş alanları, meslekler oluşur.

Üretimde maliyetler düşer.

Tüketiciye ucuz ürün sağlanır.

Enerji tasarrufu sağlanır.

Üretim kalitesi artar.

BECERİ TEMELLİ-1

1. 1950 yılında yapılan genel seçimlerde çoğunluk sistemi uygulanmıştır. Çoğunluk sisteminde seçim çevresi sayılan illerde bir parti tek bir oy farkla önde bile olsa o ilin bütün milletvekillerini kazanıyordu. Demokrat Parti ile Cumhuriyet Halk Partisinin aldıkları oy oranında %5 gibi düşük bir fark olmasına rağmen çıkarılan milletvekili sayısında 347 gibi büyük bir fark oluşmuştur.

2. Halkın oyları sonucunda CHP'nin tek parti olarak iktidarı sona ermiş, Demokrat Parti iktidara gelmiştir. Böylece gerçek anlamda demokrasiye geçiş sağlanmış, halkoyu ile ilk kez iktidar değişmiştir.

3. Siyasi parti liderleri seçim afişlerinde kullandıkları sloganlar ve görsellerle bir algı oluşturup seçmeni etkilemek istemektedirler. Afişler aracılığıyla halka parti olarak savundukları ilkeleri, politikaları ve düşünceleri aktarmaya çalışmaktadırlar. CHP, seçim afişinde ülkenin ve partinin kurucusu olan ve halkın çok sevdiği Atatürk ile İsmet İnönü'ye yer vermiştir. Böylelikle halkın güvenebileceği bir parti olduğunun mesajını vererek oy toplamak amacını gütmüştür. DP ise seçim afişlerinde kullandığı slogan ile artık tek parti iktidarının sona ermesi gerektiğini ve seçimi kazandıklarında seçmenin isteklerini yerini getireceklerini vaat etmektedir.

4. Her öğrencinin kendi görüşleri ve tecrübeleri doğrultusunda yanıt vermesi beklenmektedir.

BECERİ TEMELLİ-2

1. Nüfus Artışı, ekilebilir arazilerin yetersiz olması, makineleşmenin artması, toprağın mirasla bölünmesi, şehirlerdeki sosyal ve kültürel imkânlar.

2. Tarımda makineleşmenin artması ile kırsal kesimde işsizlik artmış bu yüzden köyden kente göç artmıştır.

3. **BEYAZ ŞAPKA:** Köyden kente göçler sonucu 1945 yılında %18.3 olan kentleşme oranı, 1950 yılında %18.5 olmuştur. En fazla göç edilen şehirler Ankara, İstanbul, İzmir ve Adana'dır.

KIRMIZI ŞAPKA: Geride sevdiklerini bırakıp yeni bir yere alışmak ve yeni bir hayat kurmak zordur. Göç edilen yerlerde yabancılık çekilir.

SARI ŞAPKA: Kentleşme hızlanır. Büyük kentlerdeki iş gücü açığı azalır, sanayileşme hızlanır.

SİYAH ŞAPKA: Göç edilen şehirlerde çarpık kentleşme, gecekondulaşma, çevre kirliliği, gürültü kirliliği, hizmetlerin yetersizliği (eğitim, ulaşım, vb.) ortaya çıkar.

YEŞİL ŞAPKA: Göç verilen bölgelerde iş, sağlık, sosyal yaşam ve eğitim imkânları artırılarak göçe engel olunabilir.

MAVİ ŞAPKA: Köyden kente yapılan göçlerin temel sebebi, kentlerdeki iş olanaklarının fazlalığı ve daha iyi yaşam koşullarıdır. Ancak göçler nedeniyle nüfusu hızla artan kentlerde alt yapı, barınma, eğitim, sağlık gibi birçok konuda yetersiz kalınmış ve ortaya çıkan bu durum pek çok sorunu da beraberinde getirmiştir.

BECERİ TEMELLİ-3

1. Arap-İsrail savaşlarının temel nedeni, Filistin'de İsrail Devleti'nin kurulmasını önlemek ve Filistin topraklarının taksim edilmesini engellemektir.

2.- Mülteci sorunu

- Arap-İsrail düşmanlığı
- Bölgede kaos yaşanması

3. Filistin sorunu ve Arap-İsrail çatışmasında adil, kabul edilebilir ve eşit bir çözüm bulunabilirse kalıcı barışı sağlamak mümkündür. Bu nedenle öncelikle tarafların temel yaklaşımları ve beklentileri ele alınmalı, daha sonra ise sorunların sona erdirilmesi için ne tür bir çözümün ve yaklaşımın izlenmesi gerektiği ortaya konmalıdır.

Etkileşimli Kitaplar

Beceri Temelli Kitaplar

Soru Bankası

Mobil Soru Bankası

Dinamik Uygulamalar

3B Modeller

YKS Kampı

TRT EBA TV Lise

OGM
MATERYAL

<http://ogmmateryal.eba.gov.tr>